

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Europalaan 40
3526 KS Utrecht
t 030 - 3 400 600
e info@kbo-pcob.nl
i www.kbo-pcob.nl

Utrecht, 22 december 2017

Betreft: Consultatie Wet aanpassing indexering eigen bijdrage huurtoeslag en
het vervallen van maximale inkomensgrenzen
Behandeld door: Yannick Looije; yannick.looije@pcob.nl

Geachte heer / mevrouw,

Met belangstelling heeft KBO-PCOB kennisgenomen van het concept-wetsvoorstel tot Wijziging van de Wet op de huurtoeslag in verband met het laten vervallen van de bepaling dat de eigen bijdrage in de huurtoeslag wordt geïndexeerd met het percentage van de netto-bijstandsontwikkeling indien dat percentage lager is dan het percentage van de huurprijsontwikkeling en van de maximale inkomensgrenzen vanaf welke geen huurtoeslag wordt toegekend (Wet aanpassing indexering eigen bijdrage huurtoeslag en het vervallen van de maximale inkomensgrenzen). Als grootste seniorenorganisatie van Nederland, met ruim een kwart miljoen leden, maken wij graag gebruik van de internetconsultatie om te reageren op dit concept-wetsvoorstel.

Oordeel per saldo negatief

Wij vinden het laten vervallen van de maximale inkomensgrenzen in de huurtoeslag op zichzelf een goede maatregel die de armoedeval vermindert en veel terugvorderingen tot het verleden zal laten behoren. Wij gaan ervan uit dat ook een aantal senioren baat zal hebben bij deze maatregel. Per saldo is het oordeel van KBO-PCOB over het concept-wetsvoorstel echter negatief. De CPB-analyse van het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III identificeert het schrappen van de KAN-bepaling in de huurtoeslag duidelijk als één van de maatregelen die de koopkracht van gepensioneerden beperken.

Gepensioneerden hebben veelal reeds te maken met het niet indexeren van hun pensioen en ervaren een achterblijvende koopkrachtontwikkeling ten opzichte van werkenden. Het schrappen van de KAN-bepaling komt daar nog eens bovenop. Gepensioneerden draaien dus op voor de bezuiniging die het concept-wetsvoorstel beoogt.

Gezien de negatieve koopkrachteffecten voor gepensioneerden wil KBO-PCOB het liefst dat het kabinet afziet van het schrappen van de KAN-bepaling. Als het wetsvoorstel wél wordt doorgezet, verdient de memorie van toelichting naar onze mening aanvulling met een betere onderbouwing van de koopkracht- en budgettaire effecten. Met het oog hierop bevat het vervolg van deze consultatiereactie een aantal vragen die wij graag beantwoord zouden zien. Ook doen wij enkele suggesties voor wat betreft de toepassing van het wetsvoorstel.

Vragen over de koopkrachteffecten

Volgens de ontwerp-toelichting kunnen de beschreven effecten van de wijzigingen in de huurtoeslag niet op zichzelf worden gezien, en is bij het regeerakkoord een integrale afweging van het totaal aan inkomenseffecten gemaakt. Het feit dat er in het regeerakkoord een politieke afspraak is gemaakt, ontslaat de wetgever echter niet van de verantwoordelijkheid om afzonderlijke voorstellen inhoudelijk te beargumenteren en inzicht te verschaffen in de effecten ervan. Tegen deze achtergrond verzoekt KBO-PCOB het ministerie om in de memorie van toelichting (alsnog) in te gaan op de volgende vragen:

1. Op basis van de huidige inzichten gaat het in het jaar na invoering ten opzichte van ongewijzigd beleid om een beperking van de stijging van de huurtoeslag met gemiddeld circa € 2 per maand. Hoe groot zijn de koopkrachteffecten in de daaropvolgende jaren, en wat is het cumulatieve effect van het schrappen van de KAN-bepaling in 2021, 2022, 2029 en 2039?
2. Hoe groot zijn de koopkrachteffecten van het wetsvoorstel (uitgesplitst naar de twee onderdelen ervan) specifiek voor gepensioneerden in deze kabinetsperiode resp. in de jaren daarna?
3. Hoeveel gepensioneerden ondervinden nadeel van het wetsvoorstel?
4. Kan door middel van een puntenwolk inzicht gegeven worden in de spreiding van de koopkrachteffecten?

Vragen over de budgettaire effecten

De concept-memorie van toelichting laat voor het schrappen van de KAN-bepaling een steeds sneller oplopende reeks bezuinigingsopbrengsten zien in de jaren 2019 t/m 2022. Dit roept de vraag op hoe deze reeks zich ontwikkelt in de jaren na 2022, hoe groot uiteindelijk de structurele bezuiniging op lange termijn is en wat de bijbehorende effecten zijn voor enerzijds de koopkracht en anderzijds de houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Wij verzoeken het ministerie ook hier in de memorie van toelichting op in te gaan.

Toepassing van het wetsvoorstel

Zoals eerder in deze consultatiereactie vermeld, is KBO-PCOB tegen het schrappen van de KAN-bepaling in de huurtoeslag. Mocht dit voorstel echter toch doorgang vinden, dan vinden wij het verstandig een mechanisme in de wet in te bouwen dat waarborgt dat de koopkracht niet automatisch tot in lengte van jaren wordt geschaad. Dit kan door de toepassing van het wetsvoorstel anders vorm te geven. Eén mogelijkheid om dit te doen, is door een bepaling in de wet op te nemen dat de verantwoordelijke minister jaarlijks een besluit neemt over het al dan niet toepassen van de KAN-bepaling. Een andere manier is de KAN-bepaling uitsluitend te schrappen voor de voorziene duur van de huidige kabinetsperiode. Dit biedt meteen de mogelijkheid om voor aanvang van de volgende kabinetsperiode te evalueren wat de gevolgen zijn geweest van het schrappen van de KAN-bepaling, en aan de hand van de dan relevante nieuwe inzichten te bezien wat de beste manier van indexeren is voor de verdere toekomst.

Wij danken u voor het bieden van gelegenheid om op het concept-wetsvoorstel te reageren. Vanzelfsprekend is KBO-PCOB altijd bereid om hierover nader met uw ministerie van gedachten te wisselen.

Met vriendelijke groet,

Manon Vanderkaa
Directeur KBO-PCOB